

Vihreä energiavallankumous on tällä hetkellä kiinni tehokkaasta tavasta varastoida sähköä, melkein kaikki muu teknologia on jo valmiina. Jos riittävän tehokas ja kompakti akkuteknikka pystytään kehittämään, riippuvuus öljystä katkeaa kerralla. Tämä koskee sekä erilaisten ajopelien ja laitteiden voimanlähteiksi sopivia pienakkuja että (ja ennen kaikkea) uusiutuvan energian (kuten aurinko-, tuuli- ja aaltovoiman) massamittaista varastointia.

Siksi ei ole ihme, että alalla on menossa parhailaan kuumeinen kilpajuoksu. Ainakaan toistaiseksi ei ole löytynyt litium-pohjaisen sähkökemiallisen akun voittajaa, ja siksi näiden akkujen kehittäelytyö etenee vauhdilla vähän joka suunnalla. **Litiumin** kysynnän ennustetaan nousevan pian pilviin.

Suomesta on kasvamassa Euroopan suurin akkulitiumin tuottaja. Keski-Pohjanmaalta on löytynyt eurooppalaisittain mitattava, 500 neliökilometrin laajuinen litium-esiintymä. Keliiber Oy on aloittamassa sen louhinnan Kokkolan Ullavassa sekä rikastus- ja tuotantotoiminnan Kaustisella. Kaustinen tulee olemaan alansa ykkönen Euroopassa ja sen tuotanto vastaa viittä prosenttia maailman tämän hetkisestä kysynnästä.

Kesäkuun alussa European Batteries -niminen firma avasi puolestaan Varkaudessa Euroo-

pan ensimmäisen suuria litium-pohjaisia akkujärjestelmiä valmistavan tehtaan. Firman tiedotteen mukaan tehdas työllistää aluksi 65 henkilöä ja sen vuotuisella tuotannolla voi varustaa esimerkiksi 3000 täyssähköautoa. Toimitusjohtaja Jukka Koskisen mukaan niin työntekijöiden kuin tuotannonkin määrä on tarkoitus nopeasti kolminkertaistaa, koska Koskisen mukaan firman ”tarkoituksena on olla yksi teollisuudenalansa johtavista toimijoista”.

Puolet tähän asti tunnetuista litium-varoista sijaitsee Boliviassa, mutta ne ovat hyödyntämättä. Kun Bolivian presidentti **Evo Morales** kesän alussa kävi Suomessa, Moralesin keskeinen kiinnostuksen kohde oli käynnistää litium-yhteistyö suomalaisten kanssa. YLE:n nettisivujen uutisen (4.6.) mukaan Morales ei halua lähteä monikansallisten suuryritysten kelkkaan, koska Bolivia ei tarvitse isäntiä, vaan kumppaneita. Morales haluaa, että myös metallin jalostus tapahtuu Boliviassa. Vierailun seurauksena Boliviaan onkin pikaisesti lähdössä litiumin koko jalostusketjun hallitseva suomalaisyritysten klusteri.

Tällä Suomen ja Bolivian litium-liitolla voi olla edessään huimat näköalat – ja tuima kilpailu. HS-netti nimittäin kertoi kesäkuussa (14.6.), että jenkkitutkijat ovat Afganistanista löytäneet 800 miljardin euron arvosta mineraaliesiintymiä – erityisesti litiumia. Jostakin syystä tuntuu, ettei Afganistanin presidentti Hamid Karzai ole löydön takia tulossa Suomeen yhteistyötä tarjoamaan.

”On helppoa olla **Suomesta**. Maalla ei ole kolonialismin aikaansaamaa raskasta perintöä, ei riiston tai sarron historiaa, ei suurvaltojen sotilaallisia ambitiesiä, ei mitään negatiivista, itse asiassa. Päinvastoin. Suomalainen taustani on herättänyt valtavaa innostusta Turkissa, Unkarissa, Bangladeshissa, Kolumbiasa ja muuallakin. Maastani halutaan kuulla lisää, koska siihen liittyy niin paljon positiivisia latauksia.” (**Laura Kolbe**: Ihanuuksien ihmema. Kirjapaja 2010).

”Suomen **kaksikielisyydessä** on kysymys suomalaisen kulttuurin ja identiteetin puolustamisesta. Liian vähän kiinnitetään huomiota siihen, että suomalaisuus on saanut valtavan paljon ruotsalaisuudesta, alkaen länsimaisen kulttuurin saapumisesta Suomeen ja mukaan lukien ruotsalaisten ja suomenruotsalaisten osuuden kansakunnan synnyssä. Suomalaisista identiteettiä on mahdotonta kuvitella ilman ruotsalaisuutta ja ruotsin kieltä.

Suomi kiinnittyy globalisoituvaa maailmaan yhtenä pohjoismaista. Mikään muu viite-ryhmä ei voi korvata tätä yhteyttä. Onhan kysymys maailman sekä taloudellisesti että sosiaalisesti pisimmälle kehittyneestä yhteisöstä. Selän kääntäminen pohjoismaisuudelle jättäisi Suomen vaille luonnollisimpia kumppaneita maailman voimasuhteiden uudelleenmuotoutumisvaiheessa. Anglosakseja emme ole, venäläisiksi emme halua, olkaamme siis pohjoismaalaisia.” (**Paavo Lipponen**, HS 17.6.)

Huippuyhteiskuntatutkimus lyö jopa huippuopperan!

”Innovaation ja johtamisen kuumin nimi, Harvardin professori **Clayton Christensen**” (kuten mainos luonnehti) esiintyi Johtamistaidon Opiston Executive Class -seminaarissa 17. 8. Christensenin yhden miehen kolmetuntisen esityksen hinta oli yli 600 e/hlö. Savonlinnan oopperajuhlilla kalteimmat liput kolmen tunnin esitykseen ovat luokkaa 200 e/hlö. Ja silloin saa kuulla 2–5 solistia, kuoroa ja orkesteria.

Jos tuo JTO-seminaari pääsi jäämään väliin, Christensenin ajatuksiin voi tutustua hivenen halvemmalla tässä YP:n numerossa. Tampereen yliopiston sosiaali- ja terveystieteiden professori **Juhani Lehto** arvioi nimittäin artikkelissaan kolmen merkittävän amerikkalaisprofessorin analyysejä sikäläisen terveydenhuoltojärjestelmän keskeisistä ongelmista ja niiden ratkaisumalleista. Yksi kolmesta professorista on juuri Christensen, ja juuri Christensenin ajatuksia Lehto pitää todella kiinnostavina ja virikkeellisinä, myös Suomen näkökulmasta katsoen.

Viime hetken (9.8.) tieto: Christensenin sairastumisen vuoksi tämä JTO-seminaari jouduttiinkin peruuttamaan. Sitä enemmän painoarvoa saa Juhani Lehton tässä YP:ssä välitämä tieto.”

THL on julkaissut **Marja Pajukosken** toimittaman julkaisun nimeltä ”Pääseekö asiakas oikeuksiinsa”, jonka voi lukea myös verkossa. Sitaatti Pajukosken kirjoittamasta koonnos-jaksosta:

”Oikeusturvan toteutumisen

edellytys on, että ihmisten kapasiteeteissa olevat erot myönnetään. Oikeusturvan kannalta muiden kanssa samalle viivalle pääseminen voi edellyttää ’tuki- tai ’esipalveluja’. Kuten tämän selvityksen kirjoitukset osoittavat, lainsäädäntö tunnistaa kapasiteettiin liittyviä eroja vain osittain ja osin sattumanvaraisesti. Toisaalta näyttää siltä, että ihmisten kapasiteetti ylipäätään yliarvioidaan. Tämä näkyy lähes kaikissa tämän julkaisun kirjoituksissa esimerkiksi siinä, miten puutteellisesti neuvonnan nähdään toteutuvan, miten vaikeaksi koetaan riittävän ja oikean informaation saaminen ja miten tärkeäksi se koetaan. Kysymys ei koske vain erityisryhmiä, vaan liittyy myös ylivelkaantumiseen ja kuluttajakysymyksiin.

Toinen mahdollinen selitys on, että neuvonnan ja tiedon välittämisen merkitys osana oikeusturvaa yhtäältä ja niiden tarve toisaalta ei ole lainsäätäjän tiedossa. Jatkuvaan talouspuheeseen viitaten voisi sanoa, että säästöjä olisi löydettävissä täältä. Neuvonta vähentää kustannuksia, jotka syntyvät siitä, että asiakkaat yrittävät hoitaa asioitaan ’väärin’ viranomaisten luona, tekevät hakemuksia, joita joudutaan täydentämään mahdollisesti useita kertoja, pyytävät apua ja ohjeistusta asiointiprosessin eri vaiheissa ja lopulta tyytymättöminä saamiinsa palveluihin pyrkivät käyttämään jälkikäteen oikeusturvan keinoja hakemalla siihen mahdollisesti apua oikeusaputoimistosta, sosiaali- tai potilasasiamieheltä jne.”

”Ei ole reilua, että nuorta kirjailijaa verrataan jokaisessa arvostelussa vanhempaan kolle-

gaansa, mutta **Tuomas Kyrön** pakinakokoelma *Mielensäpahoittaja* (WSOY 2010) voisi olla Kari Hotakaisen kynästä. Toisaalta, kukapa nyt pahastuisi siitä, että tulee verratuksi mestariin? Lyhyet, pieniä maailmoja sisältävät aforistiset töksäytykset ja kadonneesta maailmasta kiinnipitävän jäärän kuvaus on hillitöntä luettavaa. Mielensäpahoittaja on aloittanut myös uuden aikakauden kirjajamarkkinoinnissa. Kirjalla on Facebookissa lähes 500 ystävää. Aika monet heistä ovat toimittajia.” (**Anu-Elina Lehti**, *Vihreä Lanka* 24.6.)

”Olennaisinta suomalaisuudessa ovat siis hiljaisuus, teot ja toiminta. Ja kun keitokseen lisätään jääräpäisyys, tuo suomalaisten ’typerä ylpeys’, yhdistelmästä tulee hyvin voimakas. Simon Anholt muotoilee sen myyväksi iskulauseeksi: *’Jos haluat, että jotain tapahtuu, hanki suomalainen.’*”

Siinäkö se on?

Sehän on ainutlaatuista, Anholt sanoo. Jos kokouksessa ei tule tulosta, jonkun pitäisi nousta ylös ja kysyä, onko täällä suomalaisia paikalla. He saavat asioita tehdyksi, ja se on kiinnostavaa. Ei puhetta, vaan äksöniä. Suomalaiset pistävät töpinäksi ja ovat siinä maailman asiantuntijoita.

Anholt juo taas kulauksen vettä ja katsoo puolitayttää lasiaan. Siitäkin tulee mieleen suomalaisuus: ’Suomalainen sanoisi, että lasi on puolityhjä. Se on suomalaista charmia. Olette synkkä kansa. Sekään ei ole yllättävää, sillä suomalaiset asuvat puolet vuodesta jääkaapissa, jonka valot ovat rikki.” (Brittikonsultti **Simon Anholtin** haastattelu, toimittaja Päivi Ängeslevä, *Suomen Kuvalehti* 23.7.)